

HVAD? HVENÆR? HVAR?

Fimmtudagur 12. maí

→ Tónleikar

18.00 Inga Dóra Stefánsdóttir messó-sópran heldur útskriftartónleika sína frá tónlistardeild Listaháskólans í kvöld kl. 18. Tónleikarnir fara fram í Þjóðmenningarhúsinu.

21.30 Dúettinn Dúettinn MoR heldur tónleika á Kaffi Rósenberg. Dúettinn skipa Margrét Eir söngkona og Róbert Þórhallsson bassaleikari. Á tónleikunum leika þau lög af plötunni MoRDuran ásamt fleiri tókulögum.

→ Útivist

17.00 Fræðsluganga verður í Grasagardinum í dag kl. 17. Skoðaðar verða hátíðaliljur í blóma. Þátttaka er ókeypis og allir eru velkomnir.

FRÉTTIR VÍÐSKIFTI ÍPRÓTTIR LÍFIÐ UMFRÆÐAN

VÍSIR

Meiri Vísir.

Ekkja Stiegs Larsson í Norræna húsinu

Sænski rithöfundurinn Eva Gabriellsson verður gestur á höfundakvöldi í Norræna húsinu í kvöld.

Gabriellsson er ekkja Stieg Larsson, höfundar Millennium-þrileksins sem hefur farið sigurför um heiminn. Eftir fráfall Larssons lenti Gabriellsson í deilum við fjölskyldu hans um réttinn á bókum hans. Þarið hafði verið í sambúð um áratuga skeið en þar sem þau gengu aldrei formlega í hnapphelduna erfði fjölskylda Larssons réttinn á bókum hans með tilheyrandi auðæfum.

Gabriellsson ræðir meðal annars þetta mál í spjalli við Þóru Arnórsdóttur í Norræna húsinu í kvöld. Gabriellsson hefur skrifað tvær bækur tengdar þessu máli, sem báðar komu út í fyrra: „Sambo: ensammare än du tror“ sem fjallar um vandamál tengd reglum eða lögum um sambúð og bókina: „Millennium, Stieg & jag“.

Í síðarnefndu bókinni fjallar Gabriellsson um hvernig Mil-

STIEG LARSSON

lennium-trílógin varð til, tím-ann fyrir andlát Stiegs Larsson og erfðadeiluna við ættingja hans. Þar kemur einnig fram að ýmislegt í bókunum megi rekja til sambands þeirra; hún geti oft ekki sagt með vissu hvað sé nákvæmlega frá honum komið og hvað frá henni. Þá gagnrýnir hún „Stieg Larsson iðnaðinn“, sem hún kallar svo, sem hefur stig-magnast með árunum, ekki sist í Bandaríkjunum, og nær senn hámarki með þremur Hollywood-myndum byggðum á þrileiknum. Norræna húsið og Bjartur standa saman að komu Gabriellsson hing-að til lands.

Höfundakvöld Norræna hússins eru á hverju fimmtudagskvöldi til 9. júní næstkomandi. Meðal væntanlegra gesta eru Svíinn Kasja

EVA GABRIELSSON Þjó með Stieg Larsson áratugum saman þar til hann féll frá 2004. Hún ræðir meðal annars samband þeirra og erfðadeiluna í kvöld.

Ingemarsson, Naja Marie Aidt frá Danmörku og norsk-danski höfundurinn Beate Grimrud, sem þótti líkleg til að hreppa Bók-

menntaverðlaun Norðurlandaráðs á dögunum.

Dagskráin hefst klukkan 20 í kvöld og er öllum opin. - bs

SUPER SUB

-50%
af lambasamlokum gegn framvisun auglýsingar

Nýbylavegi 32 - S: 577 5773 - supersub.is

IMAGE FUDGE IMAGE ...en þú getur líka pantað tíma

FUDGE IMAGE

FUDGE IMAGE

FUDGE IMAGE

FUDGE IMAGE

FUDGE IMAGE

FUDGE IMAGE

Rakarastofan Klapparstíg S: 551 3010

STRÝHÆRÐI PÉTUR

HRYLLILEGA KRASSANDI RUSLÓPERA MEÐ TÓNLIST TIGER LILLIES

„Mikið er nú gaman í leikhúsi þegar það er gaman!“ - EB, Fbl

„Skemmtileg og hressandi leikhúsupplifun, öðruvísi og ögrandi“ - Ib, Mbl

Ölgerðin Miðasala | 568 8000 | borgarleikhus.is

Þjóðarímynd og goðsagnadýr

Listasafn Reykjavíkur

Jór! Hestar í íslenskri myndlist.

Sýningarstjóri: Aðalsteinn Ingólfsson

Listasafn Reykjavíkur, Kjarvalsstaðir

Myndlistarsýningar með viðfangsefni eru nær undantekningarlaust skemmtilegar, aðgengilegar og alþýðlegar. Hér er það íslenski hesturinn sem hefur orðið fyrir valinu. Klassískt viðfangsefni, þó varla hafi það brunnið mjög á íslenskum listamönnum síðustu áratugi.

Á Kjarvalsstöðum má sjá lykilverk eftir lykilmenn og -konur. Beininn hennar Stjörnu eftir Finn Jónsson, portrettmynd eftir Þórarín B., auðvitað málverk eftir Jóhann Briem, Ásgrím, Kjarval, Kristínu Jóns, Louisu Matthíasdóttur, Helga Þorgils, Kristínu Gunnlaugs og marga fleiri, öll stóru nöfnin okkar, glæsileg verk eftir frábæra listamenn. Í fljótu bragði sýnist mér um helmingur verka vera frá því fyrir 1970, en eðlilega breytist úrvalið af hestamyndum eftir miðja síðustu öld. Fíguratíf list hvarf í bakgrunn nýrra stefna, í samfélaginu hætti hesturinn að vera þjóðarímynd og varð tómstundagaman.

Demu sýningarinnar eru þrjú, hesturinn í þjónustuhlutverki, hesturinn sem náttúra og hesturinn sem goðsagnavera og birtast þau öll í ólíkum myndum. Sjá má hvernig merking myndefnisins breytist með breyttum tímum. Sérstaklega þegar kemur að verkum síðustu áratuga fer ekki hjá því að spurningin vakni; hvenær malar kona ekki hest og hvenær malar kona ekki hest? Hvert er hið raunverulega viðfangsefni listamannsins? Hvað tákna þessi undurfallegu dýr á málverki Kristínar Gunnlaugsdóttur? Hvað á Sigurður Guðmundsson við þegar hann tekur mynd af sjálfum sér við lestur, undir titlinum Hestur/lestur? Er það rímið sem ræður eða er hér líka vísun í íslenska orðið lestrarhestur, sem felur í sér ákveðið og jákvætt viðhorf til hestsins. Tengist málverk Hallgríms Helgasonar, Guð á Sæbraut, íslenska hestinum? Ofangreind verk víkka út viðfangsefnið og það er vel.

Nú er ljóst að hesturinn var eitt viðfangsefna myndlistarmanna á fyrri hluta tuttugustu aldar, þegar þjóðarímyndin var áleitin og birtingarmyndir hennar. Eiginleikar hestsins, þrautseigja og dugnaður, voru æskilegir eiginleikar íslenskrar, vinnusamrar alþýðu.

Birtingarmyndir hestsins í list síðustu áratuga eru af öðrum

toga, þær eru ekki innlegg í orðræðu samtímans á sama hátt og málverk fyrri hluta síðustu aldar voru, á tímum sköpunar þjóðar. Á sýningunni kemur þessi breyting vel fram og það er að hluta til markmið hennar.

Ef til vill hefði mátt koma betur fram á sýningunni í hversu miklum mæli það er ekki eingöngu merking myndefnis á myndfletinum sem hefur breyst, heldur einnig staða myndefnisins innan listarinnar og í samfélagslegu samhengi. Eldri verkin eru máluð af velflestum lykilmálurum síns tíma. Í dag eru listamenn mun fleiri og viðfangsefni þeirra fjölbreyttari en áður. Þessi staðreynd, hið breytta, ytra samhengi myndefnisins sem ekki sést á myndfletinum, hefði kannski mátt vera sýnilegri á einhvern hátt, til þess að brengra ekki um of hugmynd hins almenna áhorfanda um mikilvægi íslenska hestsins í íslenskri myndlist síðustu áratugi.

Ragna Sigurðardóttir

Niðurstaða: Klassískt og alþýðlegt viðfangsefni, brýnt á fyrri hluta síðustu aldar en síður eftir 1950. Fyrir þann tíma var myndefnið hluti af orðræðu samtímans og sköpun þjóðarímyndaðar en staða þess innan samtímalista er önnur. Mikill fjöldi frábærra verka sem ekki eru sýnileg alla jafna. Fin sýning fyrir alla fjölskylduna.